



Handläggare: Britt Widell
Telefon: 08-508 14 476

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Redovisning av Stockholmsenkäten 2012

Förvaltningens förslag till beslut

Redovisningen läggs till handlingarna

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Margreth Hollbrant
T.f. avdelningschef

Sammanfattning

Stockholmsenkäten är en undersökning om ungdomars normbrott och avvikande beteende. Undersökningen genomfördes våren 2012 i grundskolans år 9 och i gymnasiet år 2.

- Alkoholkonsumtionen har minskat sen 2010 års mätning, både bland pojkar och flickor i år 9 och på gymnasiet i år 2.
- Bland ungdomar i Stockholm stad har andelen som *inte* dricker alkohol ökat för perioden 1998-2012. För grundskolans årskurs 9 är ökningen störst, andelen som *inte* dricker har nästan fördubblats sedan 1998.
- Även ungdomars tobaksbruk minskar i samtliga grupper, dock inte bland flickorna i år 9 i Enskede-Årsta-Vantör, där resultatet är lika sedan 2010.
- År 2008 kunde vi se en svag ökning av narkotikaanvändningen i samtliga grupper och den negativa utvecklingen höll i sig vid mätningen 2010. I årets mätning tycks narkotikaanvändningen i stället ha gått ned något, i synnerhet i årskurs 9 i Stockholm stad, medan pojkarna i E-Å-V står för en svag ökning.



- Andelen elever som har uppgivit att de begått de lite mindre allvarliga brotten klotter /graffiti och snatteri har minskat något totalt sett, där pojkar i åk 9 står för huvuddelen av denna minskning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Stockholmsenkätens syften är att kartlägga drogvanor, kriminalitet, mobbning samt risk- och skyddsfaktorer.

Enkäten ger en uppfattning om hur normbrytande beteenden förändras över tid och ger kommuner, stadsdelsförvaltningar och skolor lokala data om normbrytande beteende. Ett annat syfte med enkäten är att mobilisera elever, skolpersonal och föräldrar i det förebyggande arbetet samt att ge ett underlag för forskning och utveckling samt ett underlag att fördela resurser för förebyggande insatser.

Enkäten ställs till elever i grundskolans år 9 och gymnasiets år 2. Samtliga kommunala skolor deltar. Fristående skolor deltar frivilligt men gör det i hög utsträckning. Enkäten besvaras anonymt under lektionstid och lämnas i förslutet kuvert till klassläraren.

Årets enkät besvarades under våren 2012 efter sportlovet och TNS SIFO har genomfört datainsamlingen på uppdrag av Socialförvaltningen. Utöver i Stockholms stad genomförs undersökningen i flera andra länskommuner.

Ärendet

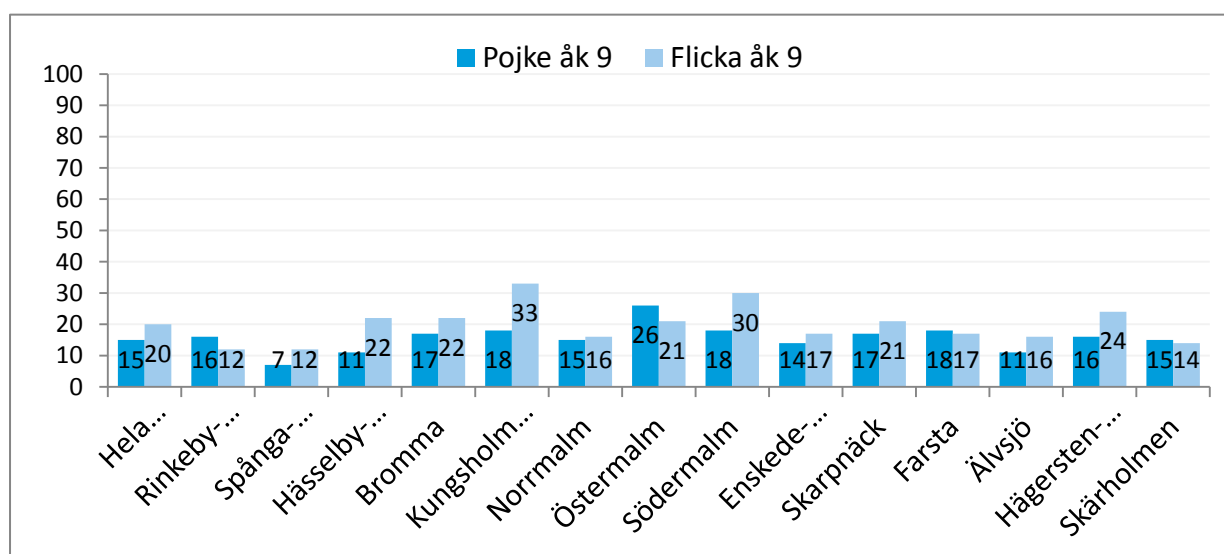
I det följande ges en redovisning av några resultat för hela staden som också kan jämföras med resultat från Enskede-Årsta-Vantör över tid i tabellen under.

Tobak

Ungdomars tobaksbruk tycks minska i samtliga grupper. År 2012 uppger 16 procent av pojkarna och 20 procent av flickorna i åk 9 att de röker dagligen eller ibland. Motsvarande andel i gymnasiet är 20 procent av pojkarna och 37 procent av flickorna. Flickorna röker således mer än pojkar och elever på gymnasiet röker

mer än elever i åk 9. Flickorna på gymnasiet i E-Å-V har inte minskat sin rökning utan ligger på samma nivå sedan mätningen 2010. Andelen pojkar i E-Å-V, åk 9 som snusar, har halverats sedan mätningen 2010 och ligger nu på sju procent.

Andel som röker dagligen eller ibland



Andelen elever som röker dagligen eller ibland har minskat i Enskede-Årsta-Vantör både för pojkar och flickor i åk 9.

Stockholm Enskede-Årsta-Vantör

Andel som röker dagligen eller ibland. Årskurs 9 uppdelat på stadsdelsområde och kön. 1998-2012.

		1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Stockholm	Pojkar	28	25	23	14	14	19	21	15
	Flickor	36	33	31	26	24	28	26	20
Enskede-Årsta-Vantör	Pojkar			22	15	15	20	18	14
	Flickor			31	27	21	30	25	17

Andel som röker dagligen eller ibland. År 2 på gymnasiet uppdelat på stadsdelsområde och kön. 2000-2012.

		1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Stockholm	Pojkar		37	35	27	25	28	30	29
	Flickor		43	42	36	35	39	39	37
Enskede-Årsta-Vantör	Pojkar			34	27	26	29	29	27
	Flickor			40	33	33	36	39	39

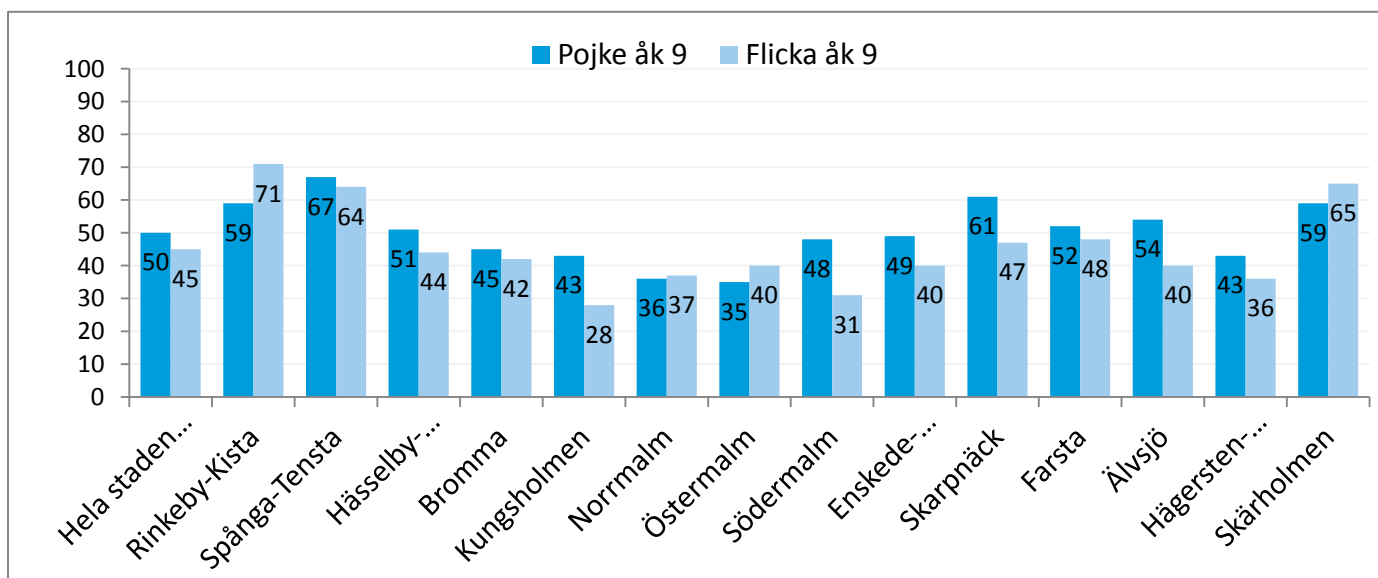
Alkohol

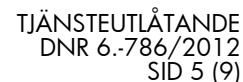
Bland ungdomar i Stockholm stad har andelen som *inte* dricker alkohol ökat för perioden 1998-2012. För grundskolans årskurs 9 är ökningen störst, andelen som *inte* dricker har nästan fördubblats sedan 1998. För gymnasiets år 2 är nivån av ickekonsumenter lägre jämfört med grundskolans åk 9, men dock ökar antalet elever som inte dricker.

Utvecklingen beträffande andelen storkonsumenter är också positiv i termen av att färre ungdomar dricker mycket vid ett och samma tillfälle. År 2012 uppger 38 procent av gymnasieflickorna och 45 procent av gymnasiepojkarna att de är storkonsumenter av alkohol jämfört med 2010 då motsvarande siffror var 45 procent för flickorna och 51 procent för pojkarna.

Även sett ur ett internationellt perspektiv karaktäriseras utvecklingen de senaste åren för de flesta deltagande europeiska länderna av minskningar eller inga förändringar gällande ungas alkoholkonsumtion

Andel som inte dricker alkohol



[illegible]

Stockholm Enskede-Årsta-Vantör

Andel som inte dricker alkohol. Årskurs 9 uppdelat på stadsdelsområde och kön. 1998-2012.

		1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Stockholm	Pojkar	27	31	31	38	38	39	43	50
	Flickor	23	25	23	33	32	31	36	45
Enskede-Årsta-Vantör	Pojkar			24	31	36	34	40	49
	Flickor			25	33	30	29	35	40

Andel som inte dricker alkohol. År 2 på gymnasiet uppdelat på stadsdelsområde och kön. 2000-2012.

		1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Stockholm	Pojkar		12	12	17	16	18	19	22
	Flickor		13	13	14	16	15	17	21
Enskede-Årsta-Vantör	Pojkar			9	17	14	15	19	30
	Flickor			15	16	15	15	18	19

Narkotika

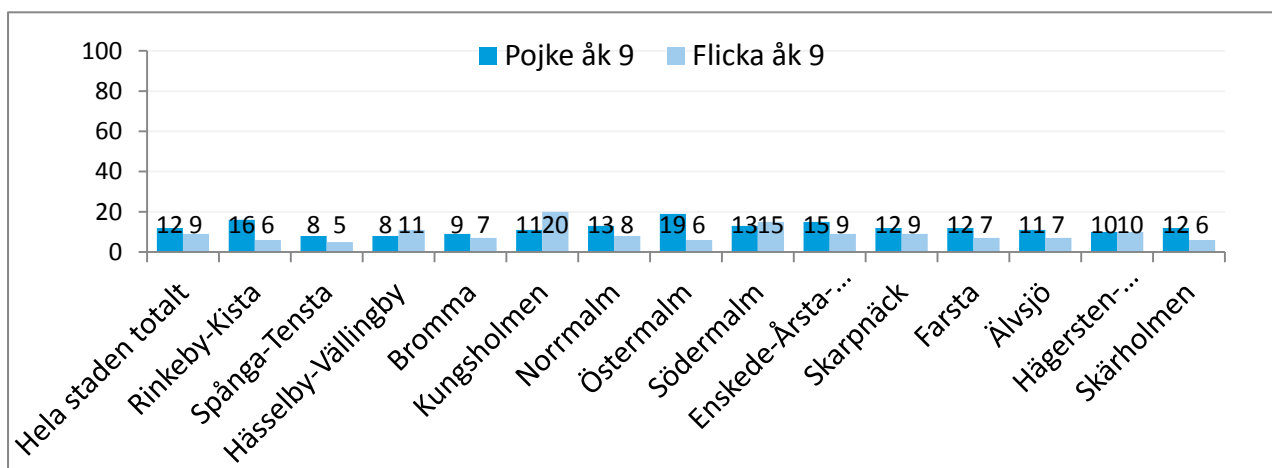
År 2008 kunde vi se en svag ökning av narkotikaanvändningen i samtliga grupper. Det rådde en fortsatt negativ utveckling vid 2010 års mätning, dock inte för flickor i E-Å-V åk 9, där vi kunde se en svag minskning. I årets mätning tycks narkotikaanvändningen istället ha gått ned något, tydligast i åk 9, dock inte för pojkarna i E-Å-V där vi ser en svag ökning.

Flickor har använt narkotika i något lägre omfattning än pojkar i båda årskurserna, men jämfört med resten av Sverige ligger såväl pojkar som flickor i Stockholm på något högre nivåer. Sett ur ett internationellt perspektiv är det mer ovanligt att ha prövat narkotika i Sverige jämfört med övriga Europa. Könsskillnaderna är dock mindre i Sverige.

Den stora majoriteten av de som har provat narkotika har använt cannabis (89 procent i årskurs 9 respektive 94 procent i år 2 på gymnasiet). Att cannabis är det vanligaste

preparatet att använda stämmer överens med såväl nationella som internationella undersökningar på området.

Andelen som någon gång använt narkotika.



Andel som någon gång använt narkotika. Årskurs 9 uppdelat på stadsdelsområde och kön. 1998-2012.

		1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Stockholm	Pojkar	14	14	16	10	11	13	16	12
	Flickor	10	12	12	9	9	11	10	9
Enskede-Årsta-Vantör	Pojkar			20	12	9	13	14	15
	Flickor			10	10	8	13	9	9

Andel som någon gång använt narkotika. År 2 på gymnasiet uppdelat på stadsdelsområde och kön. 2000-2012.

		1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Stockholm	Pojkar		25	32	26	23	27	31	31
	Flickor		21	22	21	20	23	25	23
Enskede-Årsta-Vantör	Pojkar			36	27	21	24	28	27
	Flickor			16	20	20	19	28	28

Brottslighet

Utvecklingen över tid beträffande ungdomars självrapporterade brottslighet i Stockholmsenkäten såväl som i nationella undersökningar har generellt sett varit stabil. I 2012 års undersökning är tendensen något lägre nivåer jämfört med 2008 och 2010 års mätningar. Den långsiktiga trenden i Stockholmsenkäten av stabilitet när det gäller brottslighet överensstämmer med motsvarande siffror för riket. Den grupp som i störst omfattning står för de minskade nivåerna är pojkar i årskurs 9, det vill säga den grupp som är mest brottsaktiv.

Andelen elever som har uppgivit att de begått de lite mindre allvarliga brotten klotter/graffitti och snatteri har minskat något totalt sett, där åter igen pojkar i årskurs 9 står för huvuddelen av denna minskning

När det gäller resultaten för ungdomar boende inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde är det tre områden där resultatet generellt är högre i förhållande till stadens snitt.

- Elever i år 9 som har känt sig hotade de sista 12 månaderna är 17 % för pojkar och 12 % för flickor i E-Å-V, vilket utgör de högsta siffrorna i staden vad gäller pojkar. Stadens snitt är 10 respektive 8 %.

- 7 % av pojkar och 6 % av flickor i år 9 har utsatts för misshandel under de senaste 12 månaderna vilket tillsammans med Rinkeby - Kista utgör det högsta siffrorna i staden.
- 15 % av pojkarna i år 9 har begått ett allvarligt egendomsbrott de senaste månaderna. Snittet för pojkar i staden är 10 %.

Hagsätra,- Rågsved, och Bäckahagens skola

Trivseln är stor i dessa skolor och speciellt i Hagsätraskolan där 100 % av eleverna trivs. Antal elever som känt sig mobbade ligger över snittet för staden som är 16 % utom Bäckahagens skola där antalet mobbade ligger på 13 %. Eleverna röker mindre sedan mätningen 2010 på Hagsätra- och Rågsvedsskolan, medan eleverna på Bäckahagens skola ökat andelen rökare med 1 % till 16 %. Vad gäller alkoholbruk har konsumtionen gått ner på dessa skolor. Möjligheten till att kunna pröva narkotika, det vill säga att man vet hur man ska få tag på narkotika om man vill, ligger på 29 % för staden. Användningen däremot har gått ner i dessa skolor förutom Bäckahagen skola som har en ökning från förra mätningen.

Enskede- och Nytorpsskolan

Skoltrivseln har höga poäng i dessa skolor, över 90 %. Däremot ligger andelen elever som känner sig mobbade över snittet för staden. Antalet elever som röker har gått ner drastiskt för eleverna i Enskedeskolan. Från 25 % år 2010 till 7% i årets mätning. Även i Nytorpskolan har andelen elever som röker minskat. Vad gäller alkohol så ligger Enskedeskolan fortfarande över snittet för staden, 25 % av pojkarna och 29 % av flickorna röker. I Nytorpskolan har antalet elever som röker gått ner sedan 2010. Möjligheten att pröva narkotika ligger kring stadens snitt, 29 %, medan användningen gått ner på bägge skolorna.

Årsta- och Sturebyskolan

Snittet för staden när det gäller skoltrivsel ligger på 89 %, vilket visar att många elever trivs i skolan vilket också är en mycket bra skyddsfaktor. 83 % av Årsta-skolans elever trivs i skolan och 92% i Sturebyskolan. Antalet elever som blir mobbade i bägge skolorna ligger också här över snittet för staden. Tobaksbruket har gått ner i bägge skolorna. Alkoholbruket har ökat i Sturebyskolan för flickorna där 33 % uppger att de varit *berusade under senaste 4-veckorsperioden och har*



storkonsumerat alkohol en gång i månaden eller oftare. Pojkarnas alkoholbruk har däremot gått ner. I Årtaskolan har alkoholbruket gått ner och ligger under snittet för staden (22 %). Användandet av narkotika har också gått ner i Årtaskolan medan eleverna i Stureby har ökat användningen från 6 % år 2010 till 13% år 2012.

Stockholmsenkäten och andra liknande undersökningar utgör tillsammans med aktuell forskning inom området ett viktigt planeringsunderlag för det fortsatta arbetet när det gäller det förebyggande arbetet. Tidiga insatser när det gäller ungdomars tobak- och alkoholvanor har även effekt på ungdomars användning av narkotika. Det är också värt att notera att normbrytande beteenden och allvarliga brott är viktiga riskfaktorer att uppmärksamma.

Hela materialet från Stockholmsenkäten är mycket omfattande. Materialet finns att ladda ner på stadens hemsida; www.stockholm.se/forebygg Skolresultaten finns på respektive skola.